

SĒDOŠĀ DARBA «LAMATAS»- KĀ NO TĀM IZVAIRĪTIES?

Sertificēta fizioterapeite
Jolanta Trukšāne - Līgotne
«Kusties Brīvi» SIA

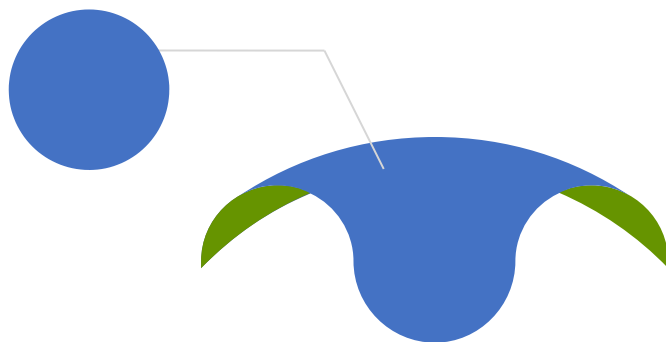

Sēdoša darba lamatas

Saspringta redze

Palielināta slodze uz redzi un acs muskuļiem

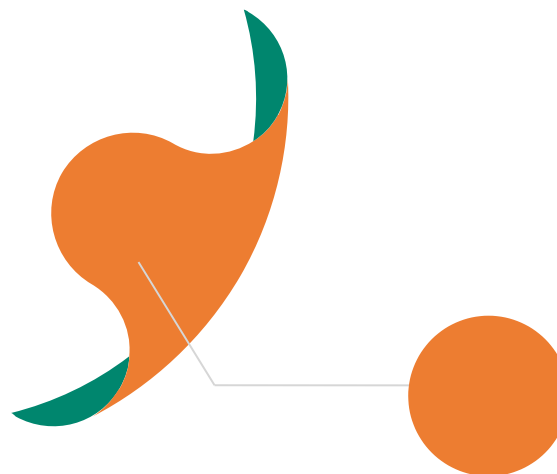
Sēdošs darbs

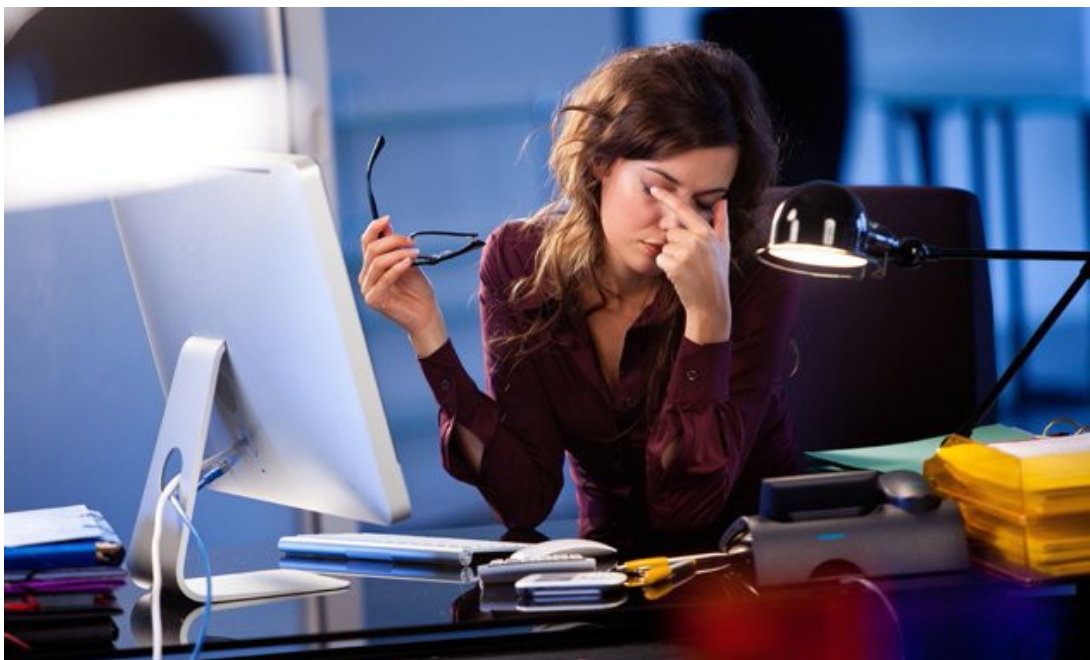
Mazkustīgums, ilgstošas vienveidīgas pozas un kustības

Stress

Mūsdienu straujais ritms - ilgstošs stress

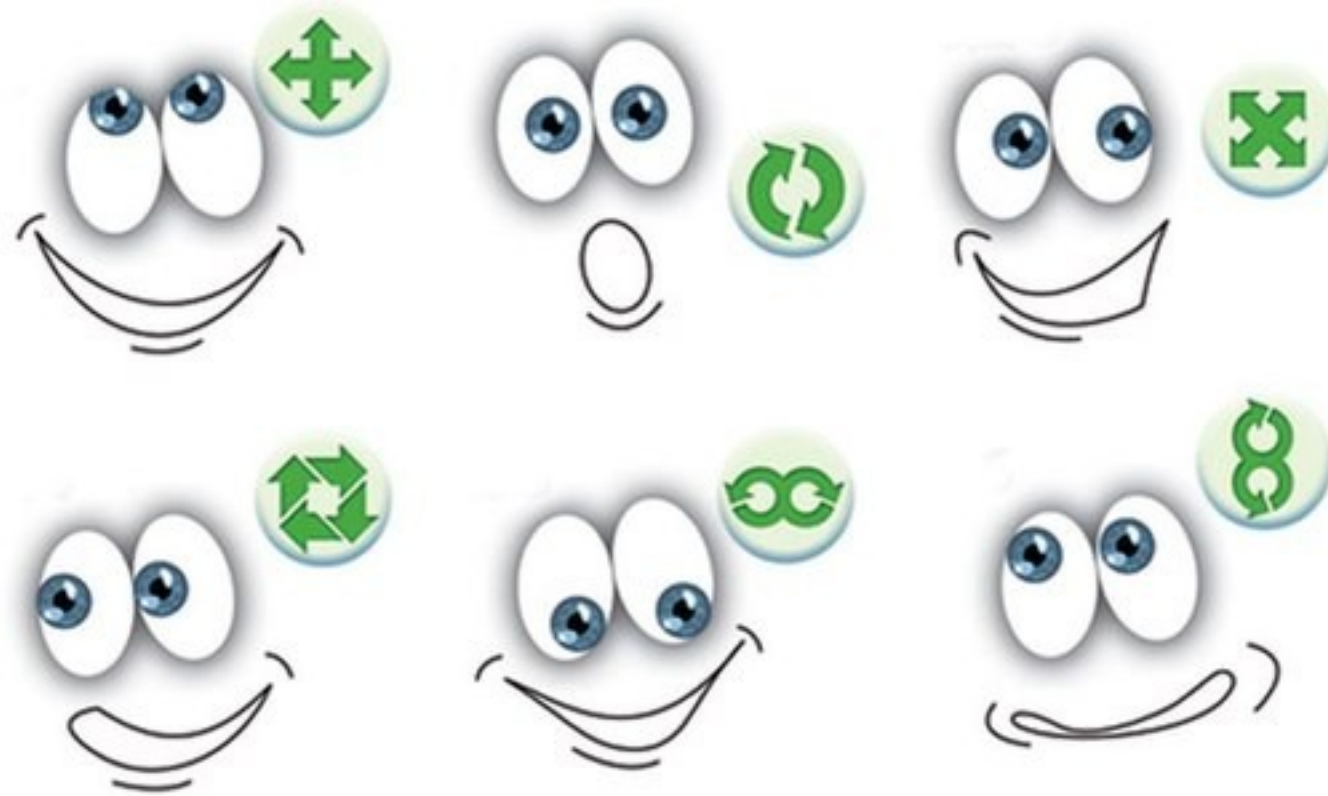

- ✓ ACU NOGURUMS VAI APSĀRTUMS
- ✓ ACU ASAROŠANA
- ✓ GRAUŠANA SAJŪTA ACĪS
- ✓ SVEŠĶERMEŅA SAJŪTA ACĪS
- ✓ PĀREJOŠAS REDZES ASUMA IZMAIŅAS

Palielināta slodze uz redzi

Par to, ka esat par daudz lūkojušies datora ekrānā
var liecināt «sausās acs sindroms» un noguruši acu muskuļi

Vingrojumi acīm

uz desmit minūtēm

A

- ✓ Mērens īslaicīgs stress – palīdz organismam mobilizēties

Stress - kas notiek organismā?

- ✓ Muskuļiem pieplūst asinis no visiem depo orgāniem
- ✓ Ādā kapilāri sašaurinās
- ✓ Paaugstinās asinsspiediens
- ✓ Elpošana kļūst ātrāka
- ✓ Sirds sāk pukstēt stiprāk un straujāk utt.
- ✓ Izdalās ļoti daudz hormoni – endorfīni, adrenalīns, noradrenalīns, kortizols u.c.

- ✓ Liels un ilgstošs stress - viens no faktoriem, kāpēc cilvēks var saslimt

Ilgstoša stresa iespējamās sekas

- ✓ ēšanas traucējumi
- ✓ kuņģa un zarnu darbības problēmas
- ✓ sirdsklauves
- ✓ tirpšana rokās un kājās
- ✓ galvas sāpes
- ✓ sāpes kaklā un mugurā
- ✓ miegainība
- ✓ reibšana
- ✓ paaugstināts asinsspiediens
- ✓ baiļu sajūta, aizkaitināmība, agresivitāte, depresija, bezmiegs, grūtības koncentrēties, nogurdināmība, negatīvas domas

- ✓ Diafragmālā elpošana – iesēsties krēslā ērti, uzlikt rokas uz vēdera, pleci brīvi

- ✓ Mierīga ieelpa caur degunu – vēders uzpūšas liels, izelpa caur šauru muti, vēders saplok

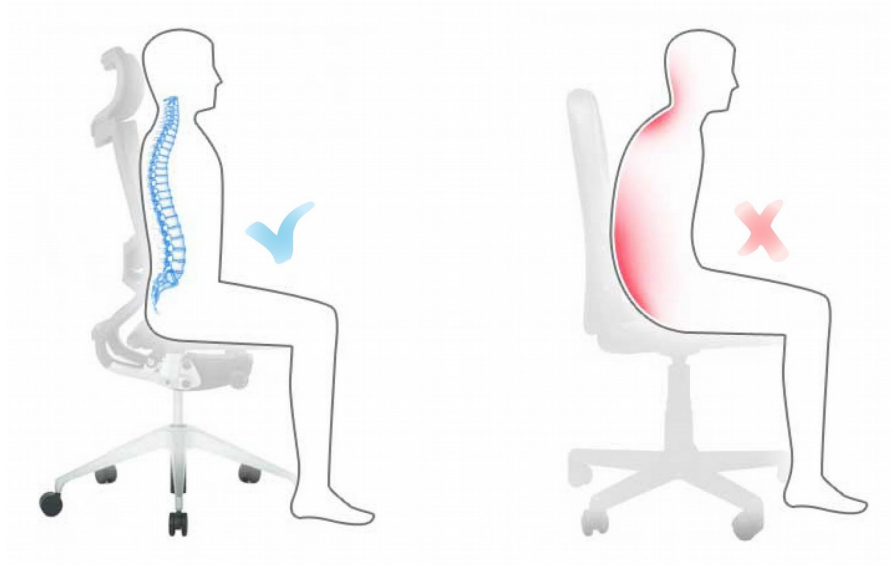

Sēdošs darbs

1. ENERĢIJAS TRŪKUMS
2. MIEGAINĪBA UN DOMĀŠANAS ĀTRUMA SAMAZINĀŠANĀS
3. MUGURAS JOSTAS UN KAKLA DAĻAS SĀPES, LOCĪTAVU SĀPES
4. HRONISKU SLIMĪBU RISKS

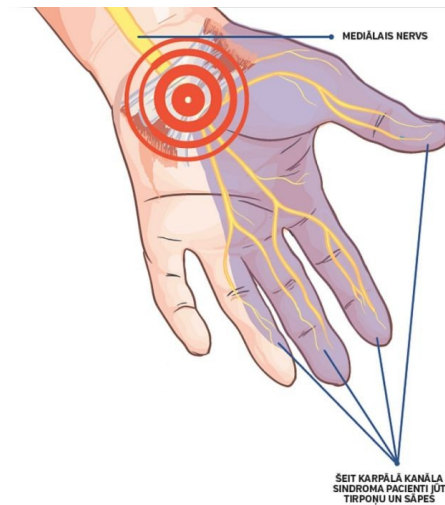
Ilgstoša sēdoša darba iespējamās sekas

- ✓ Energijas izsīkums un miegainība - nepietiekama asinsrite visā ķermenī, tai skaitā smadzenēm
- ✓ Tūska kājās – ilgstoši sēžot vai nepareizi sēžot tiek nospiesti lieli asinsvadi cirksnī, caur kuriem notiek asinsapgāde uz pēdām un atpakaļ uz sirdi
- ✓ Izmainās mugurkaula stāvoklis, kas var novest pie spondilozes

Ilgstoša sēdoša darba iespējamās sekas

- ✓ Tiek nepareizi noslogoti mugurkaula diski, tas var radīt sāpes un tirpšanu ne tikai mugurā, bet arī kājās un rokās
- ✓ Sāpes mugurā, plecos, galvassāpes - dažas muskuļu grupas par daudz nogurst un saspringst, bet dažas visu laiku ir atslābušas
- ✓ Ilgstoša strādāšana ar peļi var novest pie Karpālā kanāla sindroma – izpaužas kā sāpes un tirpšanas sajūta plaukstā, tās locītavā un apakšdelmā pēc darba un naktīs

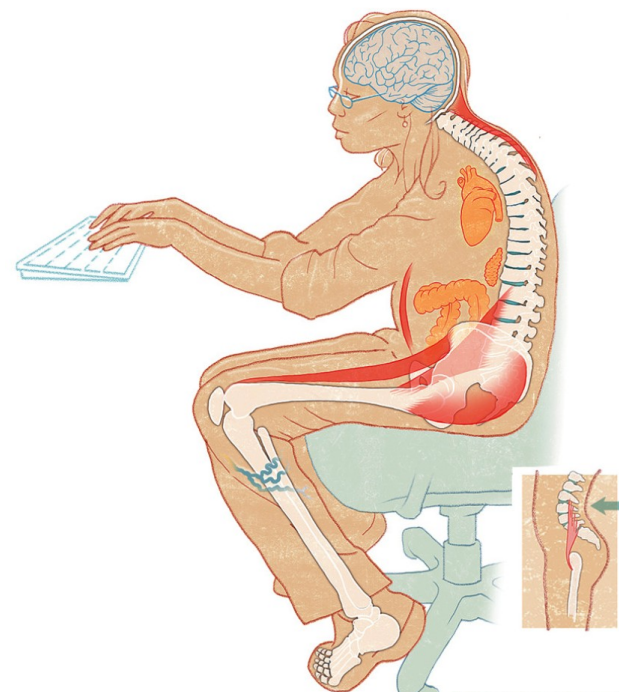
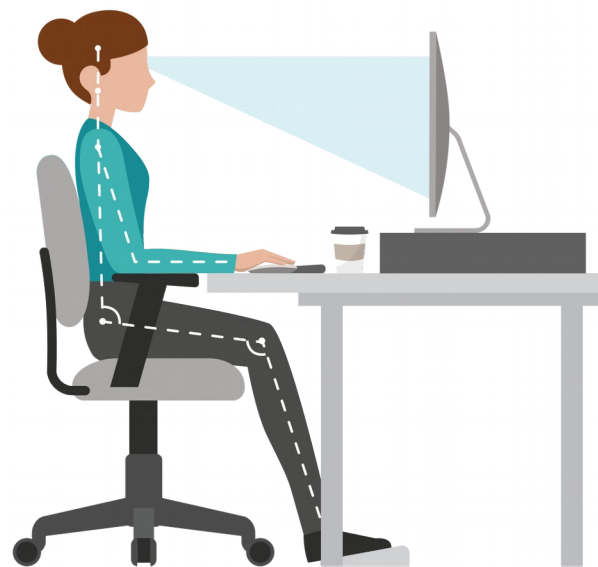

Biežākās kļūdas darba vides iekārtojumā

- Datora monitors neatrodas tieši priekšā, bet gan sīnā. Lai strādātu darbinieka ķermenis un galva visu laiku ir pagriezta uz vienu pusi
- Datora monitors ir par zemu – galva noliekta uz priekšu
- Datora krēsls ir par zemu – pleci visu laiku saspringti, lai strādātu ar klaviatūru un cirkšņi vēl vairāk saspiest
- Datora krēsls par augstu – var nospiest augšstilbu virspusējos asinsvadus
- Nepiemērota atzveltne – nepieguļ jostas krustu daļai, pārslogoti muguras muskuļi u.c.

DARBA VIDE

Sēdošs darbs

Ko darīt?

- Ieviest darba dienā aktīvās pauzes vismaz 1 reizi stundā 10 min
- Veikt lielas amplitūdas kustības – iekustina asinsriti, izkustina locītavas un muskuļus
- Piecelties no krēsla un pastaigāt
- Izmantot katru iespēju kustēties ne tikai darba vietā, bet ikdienā - izmantot kāpnes ne liftu, mašīnu pie veikala atstāt tālākajā stāvlaukuma stūrī, runājot pa telefonu nesēdēt, bet pārvietoties telpā utt.

Alternatīvas klasiskajam datoru krēslam

Sēdoša darba lamatas

FIZISKO AKTIVITĀŠU PIRAMĪDA

LATVIJAS REPUBLIKAS
VESELĪBAS MINISTRIJA

SPKC.gov.lv
SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRS

Paldies!

Jolanta Trukšāne - Līgotne
Kusties Brīvi SIA
info@kustiesbrivi.lv
www.kustiesbrivi.lv